

Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų instituto užsakymu atliktos visuomenės nuostatų apklausos 2020 m. rezultatai

Visuomenės nuostatų apklausa vyko 2020 m. spalio 13 – 23 dienomis. Apklausą atliko Lietuvos – Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanija „Baltijos tyrimai“. Tyrimo metu buvo apklaustas 1101 Lietuvos gyventojas (18 metų ir vyresni) iš 118 Lietuvos vietovių (atrankos taškų). Tyrimo rezultatų paklaida neviršija 2,95 proc.

Pagrindinių rezultatų apžvalga:

1. Kaip ir ankstesniais metais, Lietuvos gyventojai kaip galimus **kaimynus palankiai vertina beveik visas tiriamas etnines grupes** – kaimynystėje su ukrainiečiais, rusais, baltarusiais, lenkais, moldavais, gruziniais, žydais, totoriais, turkais, sirais ir kinais nenorėtų gyventi mažiau kaip penktadalis žmonių. Nepalankiau vertinamos tik kelios etninės grupės – irakiečiai, čečėnai ir romai (čigonai).
2. Analizuojant Lietuvos gyventojų požiūrį į įvairias **religines grupes** matyti, kad **didžiausia socialinė distancija išlieka musulmonų atžvilgiu**. Nuostatos šios grupės atžvilgiu gana ženkliai svyruoja, o auganti socialinė distancija paprastai gali būti siejama su įvykiais užsienio šalyse (pvz., pabėgėlių krize, teroristiniais išpuoliais), bet ne Lietuvoje.
3. Lietuvoje įgyvendinamos selektyvios migracijos politikos tendencijos (kai palankesnės sąlygos sudaromos tik kelioms profesijų grupėms ar atskirų valstybių piliečiams) atsispindi ir gyventojų nuostatose – **palankiau vertinamos atskiros migrantų grupės** (atvykstantys studijuoti ar pas savo šeimos narius / šeimos susijungimo tikslais), tuo tarpu darbo migrantų, pabėgėlių iš musulmoniškų kraštų priėmimas vertinamas mažiau palankiai. Didelė dalis gyventojų (beveik 7 iš 10) pritartų Baltarusijos gyventojų priėmimui, atvykstančių dėl ypatingų humanitarinių priežasčių.
4. Kultūriškai ir socialiai **Lietuvos visuomenė išlieka gana uždara**. Lietuvos gyventojai nerimauja dėl potencialių neramumų ar socialinių grėsmių, konkurencijos dėl darbo vietų, kuriuos, respondentų nuomone, gali sukelti pabėgėlių atvykimas į šalį. Tyrimo duomenimis, 69 proc. gyventojų mano,

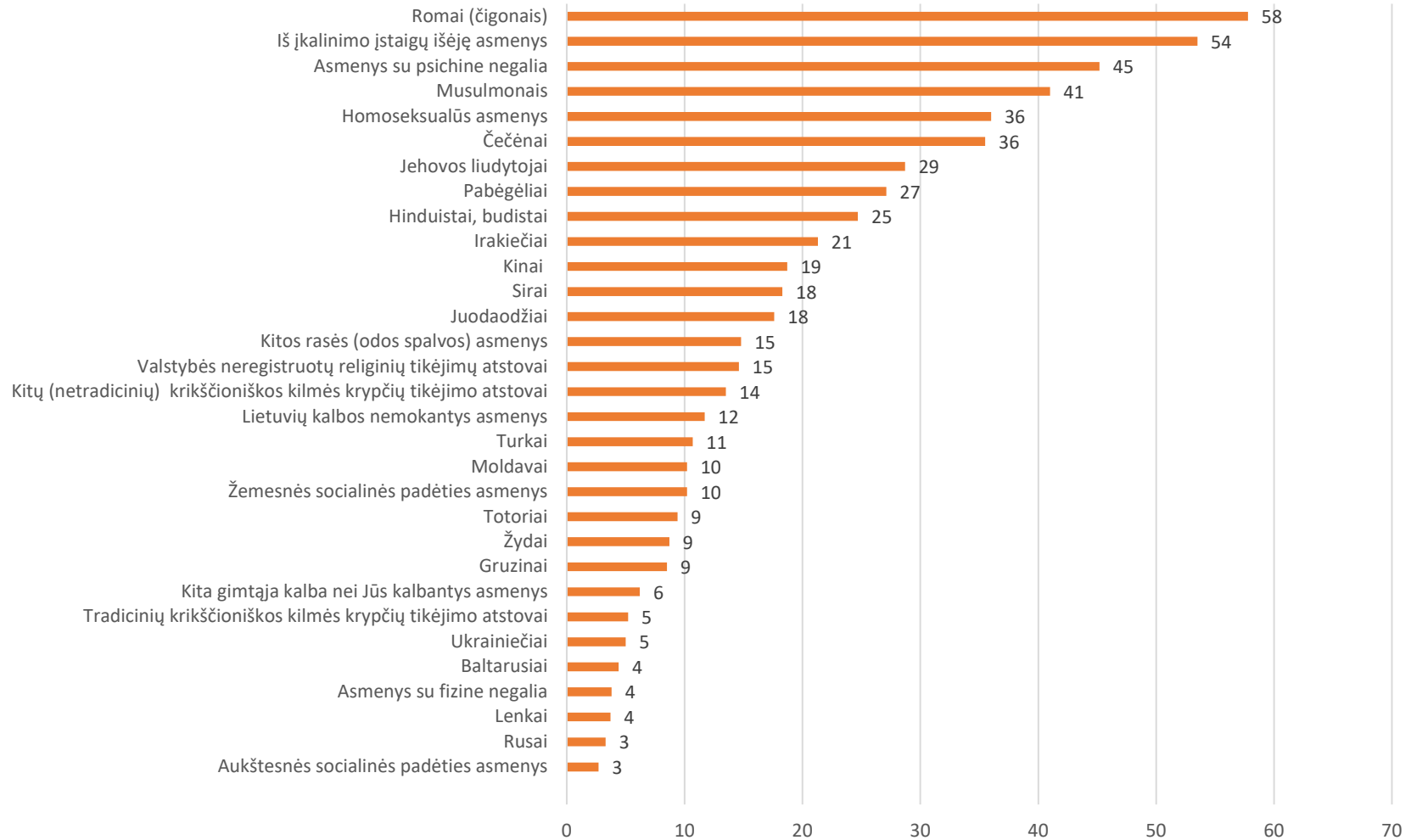
kad pabėgėliai gali padidinti nusikalstamumo lygį šalyje, 62 proc. įvardijo, kad pabėgėliai gali sukelti socialinius neramumus šalyje. Du trečdaliai (66 proc.) respondentų mano, kad dauguma pabėgėlių, atvykstančių į Lietuvą, yra ekonominiai (darbo) migrantai. 75 proc. Lietuvos gyventojų mano, kas pabėgėliai gali pasinaudoti Lietuva kaip tranzito šalimi (nesiruošia čia gyventi). Iš kitos pusės – beveik pusė Lietuvos gyventojų pritaria teiginiui, kad pabėgėliai yra pažeidžiama grupė ir Lietuva privalo jiems padėti.

5. 2020 m. **nuostatos pabėgėlių grupės atžvilgiu yra švelnesnės nei 2016 m.**, kuomet Europoje buvo fiksuojama pabėgėlių krizė – tuomet į Europą iš Sirijos, Afganistano ir kitų šalių atvyko daugiau kaip milijonas pabėgėlių. Tai galima sieti su pasikeitusiu tarptautiniu kontekstu – šiuo metu apie pabėgėlius dažniau kalbama Baltarusijos įvykių fone ar pranešant apie lietuvių kilmės asmenų perkėlimą iš krizės krečiamos Venesuelos. Šių pabėgėlių grupių atžvilgiu Lietuvos gyventojų nuostatos yra palankesnės.
6. Svarbu pažymėti, kad tik nedidelė Lietuvos visuomenės dalis yra tiesiogiai susidūrusi su pabėgėliais Lietuvoje. Jų skaičiai buvo ir išlieka nedideli, todėl **svarbiausias žinių apie pabėgėlių gyvenimą šaltinis išlieka žiniasklaida**. Kiek geriau Lietuvos gyventojams yra pažįstami Lietuvoje studijuojantys ne Europos Sąjungos šalių piliečiai, migrantai, kurie Lietuvoje turi savo verslą ar atvyko gyventi pas savo šeimos narius.

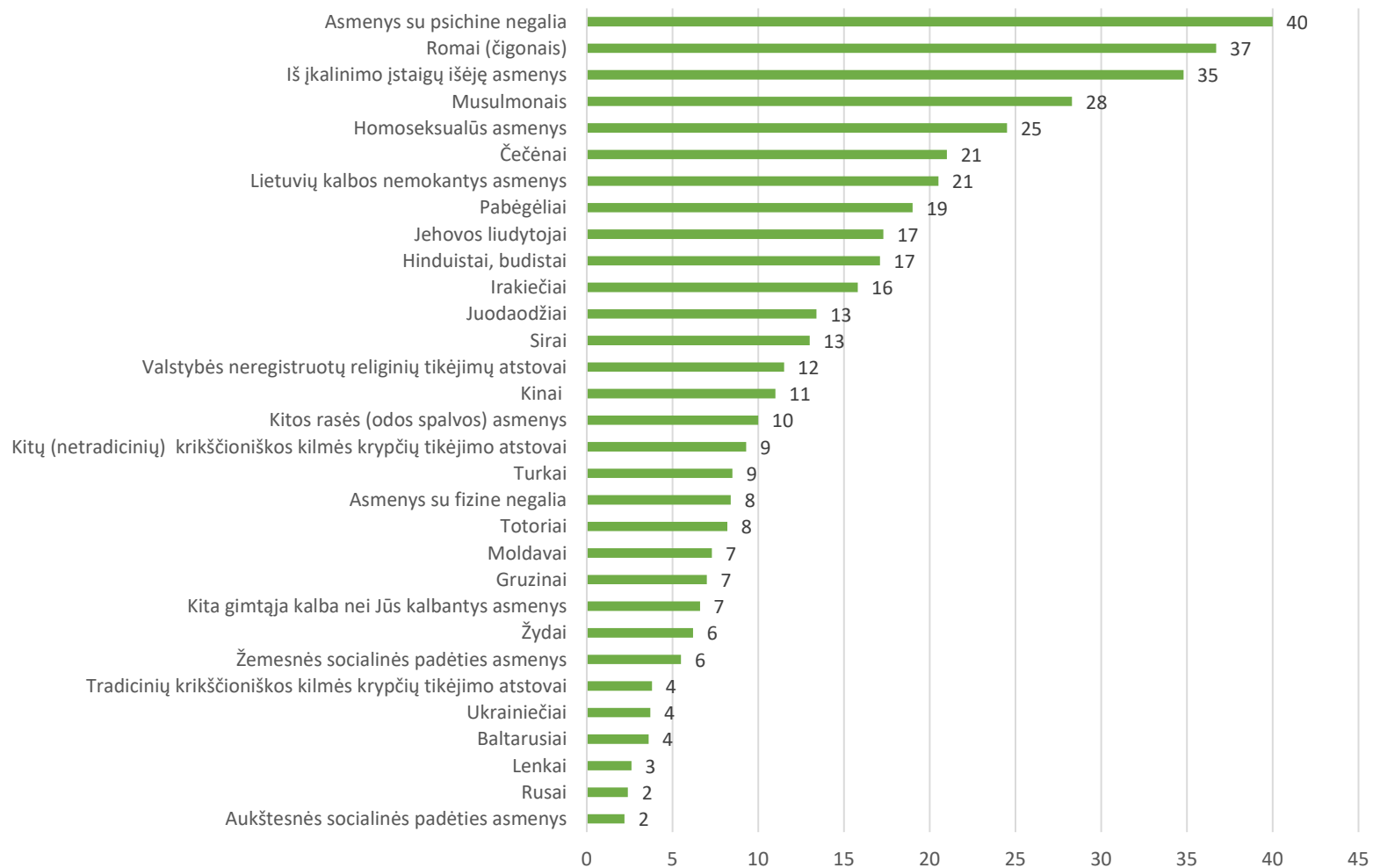
Skelbiant, cituojant ar kitaip naudojant duomenis, nuoroda į Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų institutą yra būtina.

Asmuo kontaktams:
Vita Kontvainė, vita@ces.lt, 8 5 272 2063
Etninių tyrimų institutas
Lietuvos socialinių tyrimų centras
A. Goštauto 9, Vilnius

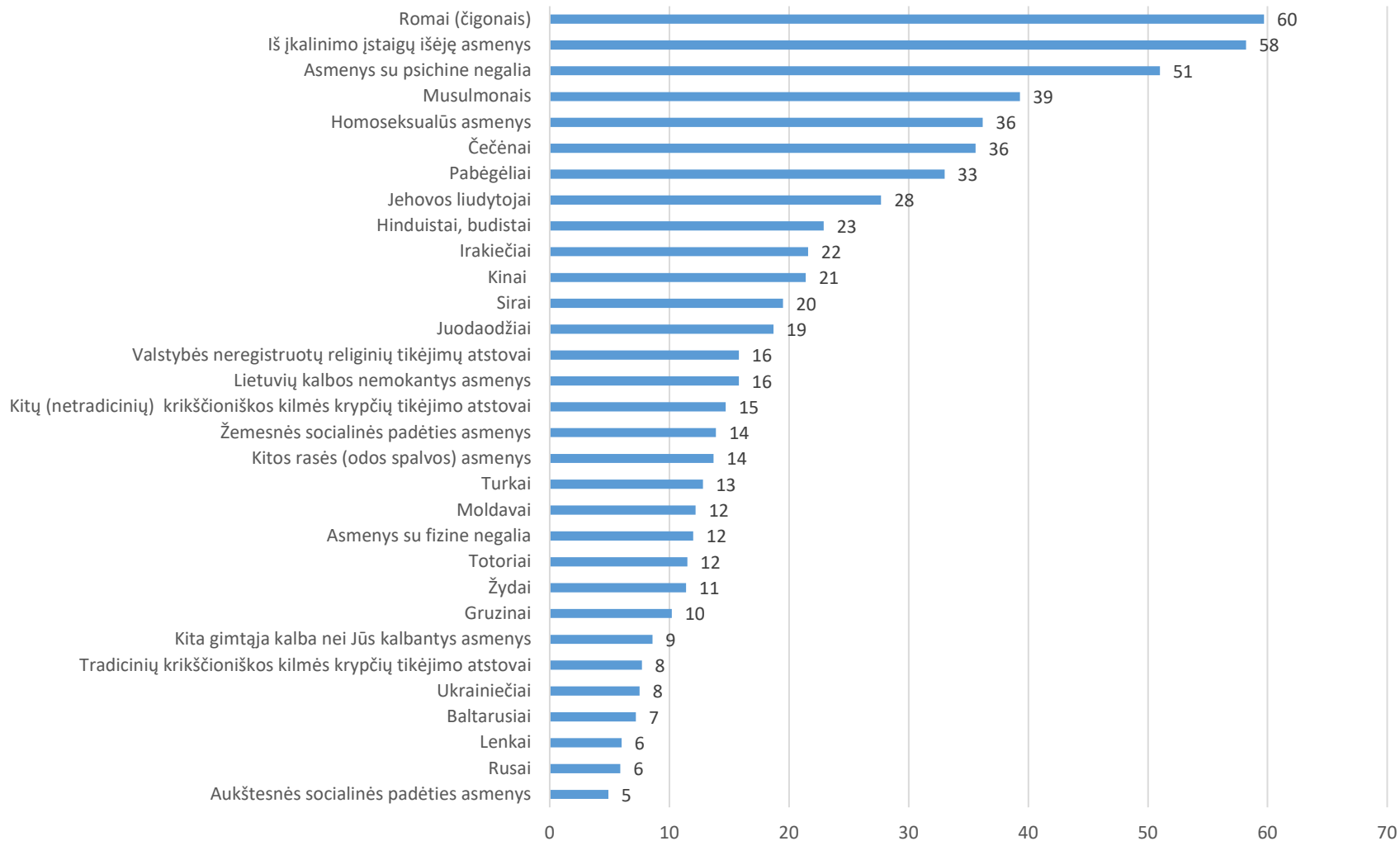
SU KUO IŠ IŠVARDYTŲ ŽMONIŲ GRUPIŲ JŪS NENORĖTUMĖTE GYVENTI KAIMYNYSTĖJE? (2020, proc.)

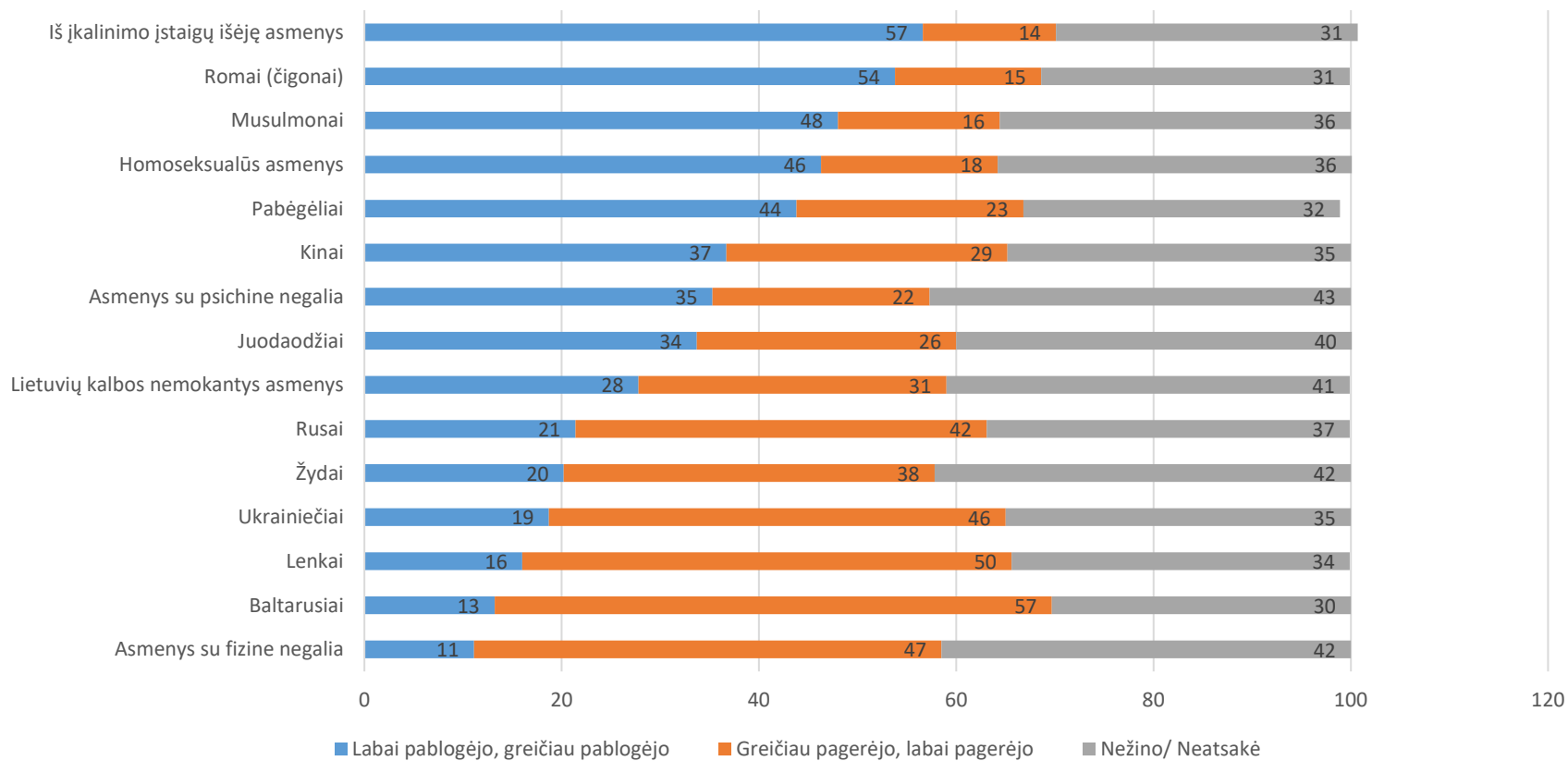
SU KUO IŠ ŠIŲ ŽMONIŲ GRUPIŲ JŪS NENORĖTUMĖTE DIRBTI VIENOJE DARBOVIETĖJE? (2020, %)

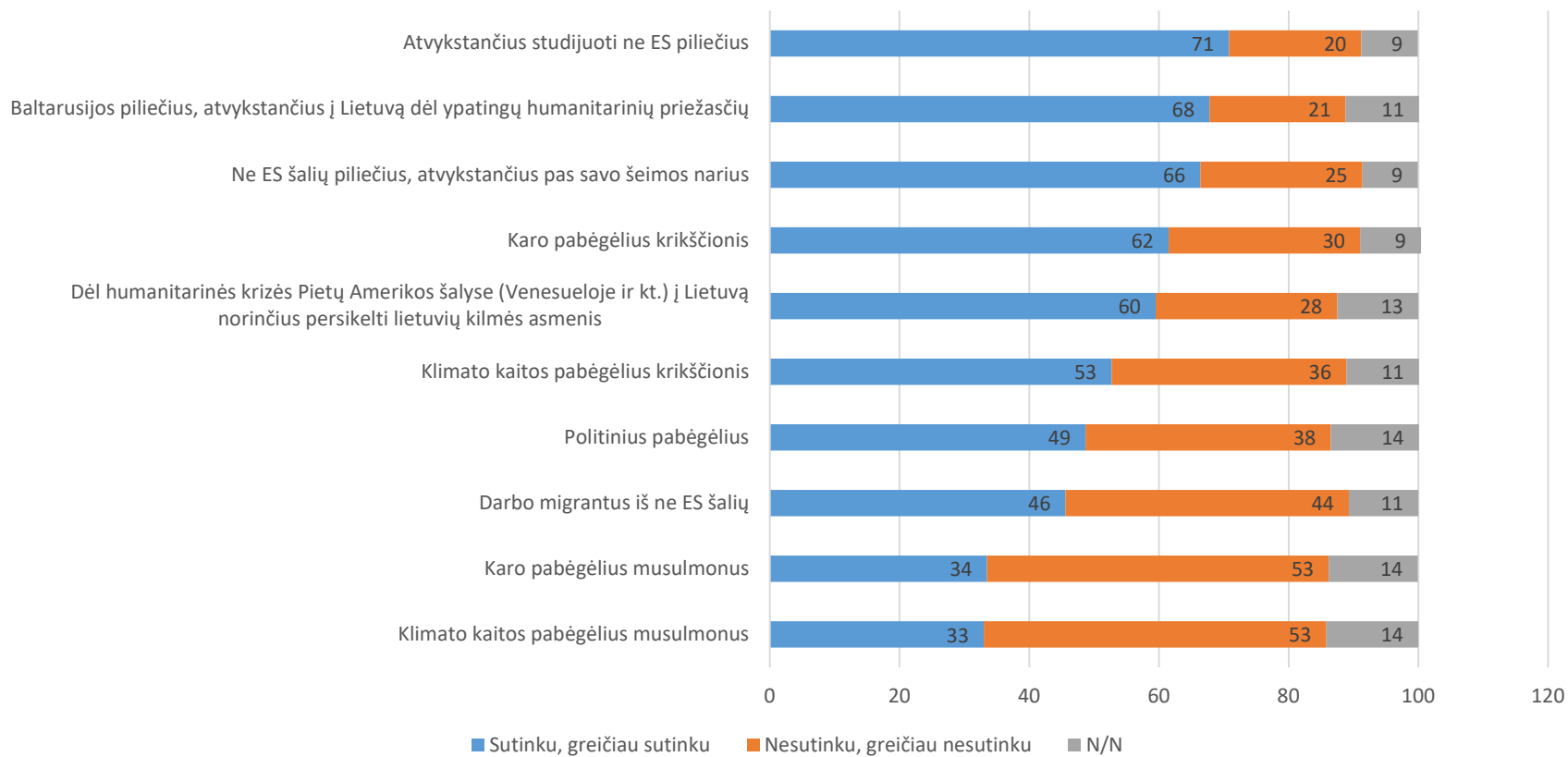
KURIOMS IŠ IŠVARDYTŲ ŽMONIŲ GRUPIŲ JŪS NENORĖTUMĖTE IŠNUOMOTI BŪSTO? (2019, %)

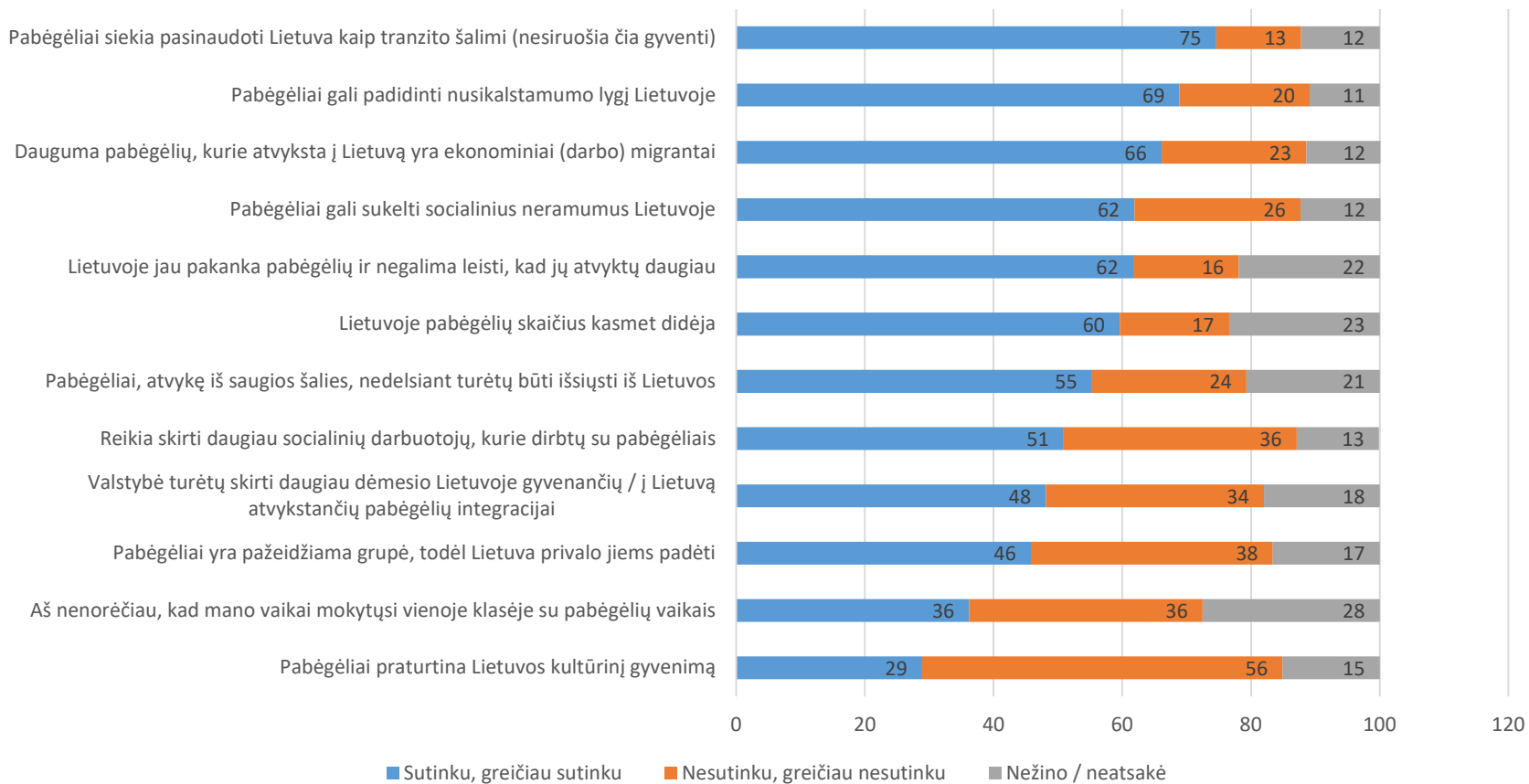
Kaip per pastaruosius 5 metus pasikeitė Jūsų požiūris į šias Lietuvoje gyvenančias žmonių grupes? 2020, %

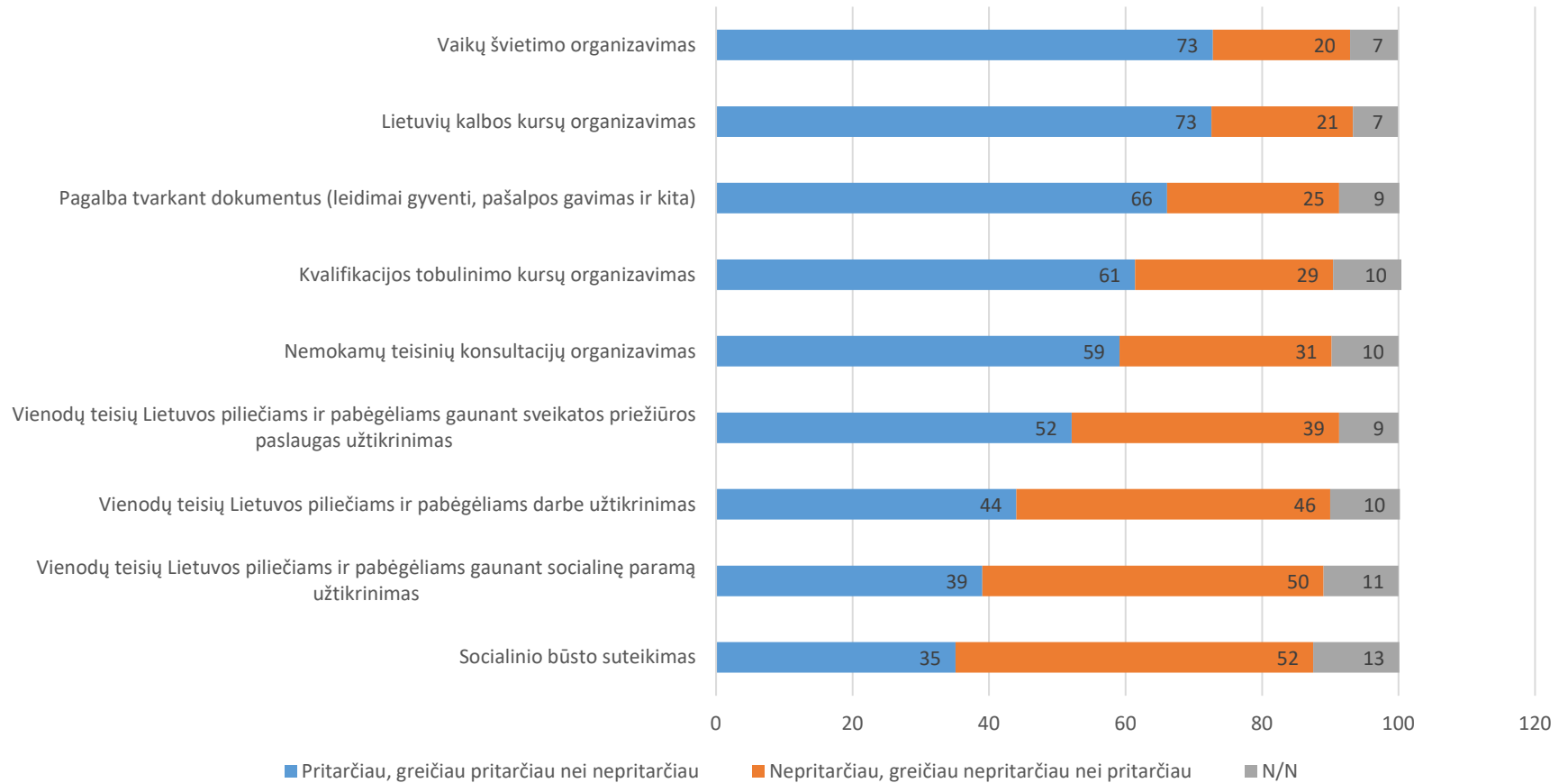
Pasakykite, ar sutiktumėte ar nesutiktumėte, kad Lietuva priimtų gyventi asmenis iš ne Europos Sąjungos šalių? 2020 m., %

Kokia Jūsų nuomonė apie žemiau pateiktus teiginius? 2020 m., %

Ar jūs pritarumėte ar nepritarumėte tokioms integracijos priemonėms, kurios būtų taikomos Lietuvoje gyvenantiems ir į Lietuvą atvykstantiems pabėgėliams? 2020 m., %

Ar per paskutinius 12 mėnesių Jums teko girdėti, matyti ar bendrauti su tokiais užsieniečiais iš kitų nei Europos Sąjungos šalių (ne ES piliečiams)? 2020 m. apklausos rezultatai

	Pažįstu asmeniškai	Esu matęs, sutikęs	Žinau iš draugų, kaimynų	Žinau iš žiniasklaidos (TV, radijo, spaudos, interneto)	Negirdėjau, nemačiau, nebendravau	Nežino / neatsakė
1. Ne ES piliečiai, kurie Lietuvoje pasiprašė prieglobsčio	1%	2%	4%	48%	41%	4%
2. Migrantai, kurie Lietuvoje dirba aukštos kvalifikacijos darbą (gydytojais, dėstytojais ir pan.)	1%	4%	10%	45%	39%	3%
3. Migrantai, kurie Lietuvoje turi savo verslą	2%	9%	10%	46%	32%	3%
4. Lietuvoje studijuojantys migrantai	2%	14%	11%	45%	27%	3%
5. Migrantai, kurie į Lietuvą atvyko pas savo šeimos narius	2%	6%	15%	38%	37%	4%
6. Migrantai, kurie į Lietuvą atvyko nelegaliai	0%	1%	3%	29%	59%	7%
7. Ne ES piliečiai, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvoje (pabėgėliai ir papildomos apsaugos gavėjai)	0%	2%	2%	43%	47%	7%